

EGYEZSÉG

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság (EBH) előtt EBH/298/2015 számon folyamatban lévő ügyben a közérdekű igényérvényesítőként fellépő Magyar Helsinki Bizottság és a Budapesti Rendőr-főkapitányság (BRFK) eljárás alá vont az alábbi egyezséget köti.

2015. március 23-án a Magyar Helsinki Bizottság közérdekű igényérvényesítőként eljárást indított az EBH előtt a BRFK-val szemben, mivel az érintettek korábbi tapasztalatai és a 2014 októberében lezajlott – tesztelésen és az érintettek által két héten keresztül folytatott személyes megfigyelésen alapuló – vizsgálat eredményei azt mutatták, hogy a budapesti igazoltatási gyakorlat aránytalan mértékben érint hajléktalan és más, rossz szociális helyzetben lévő embereket. Az ilyen igazoltatásokra sokszor ételosztás közben, vagy egyéb szociális-, illetve egészségügyi szolgáltatások nyújtásának helyén kerül sor, és gyakran elmarad az intézkedés okának megjelölése valamint a jogorvoslati jogokról való kioktatás.

A BRFK hangsúlyozza, hogy a rendőri vezetés törvényes, arányos és szakszerű intézkedést vár el a rendőri állománytól, amellyel nem egyeztethető össze a zaklató jellegű igazoltatás.

Annak biztosítása érdekében, hogy a jövőben megfelelően érvényesüljön a hajléktalan és más, rossz szociális helyzetben lévő személyek egyenlő bánásmódhoz fűződő joga, a BRFK a következő lépések megtételét vállalja.

1. Budapest rendőrfőkapitánya a jelen egyezség megkötésétől számított két hónapon belül körlevelet (a továbbiakban: körlevél) bocsát ki a rossz szociális helyzetű emberek egyenlő bánásmódhoz való jogának a rendőri intézkedések során való érvényesítése érdekében. A 2015. november 17-i egyezségi tárgyaláson elhangzottaknak megfelelően a körlevél legalább az alábbiakat tartalmazza:

a) Felhívja az állomány figyelmét arra, hogy az igazoltatás szigorúan célhoz kötött intézkedés, amelyet minden esetben olyan konkrét tényeknek, körülményeknek kell megalapozniuk, amelyek alapján az eljáró rendőr okkal feltételezheti, hogy a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 29. § (1) a) pontjában meghatározott valamely cél elérése érdekében az igazoltatásra feltétlenül szükség van. A rendőrnek minden esetben tudnia kell számot adni ezen konkrét tényekről, körülményekről. Ennek megfelelően senki nem vonható igazoltatás alá pusztán azon az alapon, hogy hajléktalan, vagy egyébként kedvezőtlen szociális helyzetű, illetve megjelenése alapján hajléktalannak, vagy egyébként kedvezőtlen szociális helyzetűnek tűnik.

b) Felhívja az állomány figyelmét arra, hogy nem egyeztethető össze az egyenlő bánásmód követelményével az ételosztáskor, illetve egyéb szociális-, illetve egészségügyi szolgáltatások igénybevételekor a szolgáltatásokat igénybe vevő

hajléktalan, illetve más, rossz szociális helyzetű személyekkel szemben fogantatosított „általános igazoltatás”. Ilyen szolgáltatások igénybevételekor igazoltatásnak csak nyomtatékosan indokolt, konkrét okból van helye.

A BRFK írásban tájékoztatja a Magyar Helsinki Bizottságot a megtett intézkedésekről. Az elkészített körlevélből annak kibocsátását követő egy héten belül másolatot bocsát a Magyar Helsinki Bizottság rendelkezésére, és ezáltal lehetőséget teremt a további, körlevéllel kapcsolatos vélemény kinyilvánítására.

2. A BRFK a jelen egyezség megkötésétől számított három hónapon belül kezdeményezi az Országos Rendőr-főkapitányság Rendészeti Főigazgatóságánál, hogy a Robotzsaru rendszerben az igazoltatás okaként a jelenleg használatos „általános igazoltatás” helyett az Rtv.-ben meghatározott okokat kelljen feltüntetni annak érdekében, hogy az intézkedések célhoz kötöttsége ellenőrizhetőbbé váljon.

3. A Magyar Helsinki Bizottság az egyezség megkötésétől számítva három hónapon belül kezdeményezi egy olyan vizsgálat lefolytatását, amelyik az "általános" igazoltatásokat elemzi abból a szempontból, hogy a lakcím alapján (hajléktalan-szálló, települési szintű lakcím) hajléktalanként azonosítható személyekkel szemben fogantatosított, a Robotzsaru rendszerben „általánosként” megjelölt igazoltatásoknak (i) a populáció létszámahoz viszonyított gyakorisága és (ii) eredményessége hogyan alakul a nem hajléktalan populációt érintő „általános” igazoltatásokhoz képest. A Magyar Helsinki Bizottság tudomásul veszi, hogy a jelenlegi adatbázis a fentiekben vázolt adatok kiadására nem alkalmas. A BRFK kijelenti, hogy fontosnak tartja annak vizsgálatát, hogy mutatható-e ki aránytalanság az igazoltatási gyakorlatában, és ezért támogatja a Magyar Helsinki Bizottság adatkérését.

A vizsgálat lefolytatása érdekében a felek az ORFK informatikai szakértőjének részvételével (2016. január 14-én) megtartott személyes egyeztetés alapján megállapodnak abban, hogy a Magyar Helsinki Bizottság a jelen egyezség megkötésétől számított két hónapon belül kezdeményezi, hogy az ORFK a BRFK bevonásával hozzon létre és bocsásson a BRFK rendelkezésére egy adatbázist, amely a fenti vizsgálat lefolytatására alkalmas. A BRFK kijelenti, hogy ezt a kezdeményezést támogatja.

A Magyar Helsinki Bizottság vállalja, hogy az adatbázis létrehozásához szükséges specifikációt meghatározza. A BRFK vállalja, hogy a szükséges szakmai támogatást biztosítja, így az adatbázis szűrőpróbaszerű ellenőrzését elvégzi, a szükséges szakmai egyeztetéseken részt vesz, az adatbázisból származó, a vizsgálati kérdésekre választ adó statisztikai adatokat a Magyar Helsinki Bizottság rendelkezésére bocsátja, továbbá részt vesz az elkészült elemzésnek a Magyar

Helsinki Bizottság és más, a hajléktalan-üggyel foglalkozó szervezetek, köztük A Város Mindenkié csoport (AVM) részvételével zajló megvitatásában.

4. A BRFK vállalja, hogy az erre irányuló megkeresés kézhezvételétől számított egy hónapon belül támogató levél kibocsátásával támogatni fogja a Magyar Helsinki Bizottság és/vagy civil partnereinek (ideértve az AVM-et is) azon kezdeményezését, hogy a hajléktalansággal kapcsolatos kurzusukat a Rendészeti Oktatási Központ illessze be a rendőrképzésbe.

5. A BRFK vállalja, hogy rendszeresen tájékoztatja a Magyar Helsinki Bizottságot az ORFK-val a jelen egyezség teljesítése érdekében folytatott minden kommunikációjáról.

6. Felek vállalják, hogy a jelen egyezség megkötésétől számított egy év múlva szakmai kerekasztal-beszélgetésen vitatják meg az egyezségben foglaltak érvényesülését, valamint a hajléktalan és más, rossz szociális helyzetben lévő személyekkel szembeni rendőri intézkedési gyakorlat alakulásával kapcsolatos tapasztalatokat.

Az egyezséget kötő felek az ügy és annak részletei vonatkozásában korlátozás nélkül tehetnek nyilatkozatot vagy fordulhatnak a nyilvánossághoz az egyezség szellemében.

A feleknek egymással szemben költségigényük nincsen.

Budapest, 2016. január „15”

Bucsek Gábor r. dandártábornok

rendőrségi főtanácsos

Budapest rendőrfőkapitánya

Budapesti Rendőr-főkapitányság

2016. január 15.
Budapesti Rendőr-főkapitányság
1557 Budapest, Tervelet 4-6
Tel: 413 52 88, Fax: 413 52 70

dr. Kádár András Kristóf

Társelnök

Magyar Helsinki Bizottság

Magyar Helsinki Bizottság
Hungarian Helsinki Committee
1054 Bp., Bajcsy-Zs. út 36-38. I/12.
Telefon/Fax: 321-4141
Adószám: 19013983-1-41

